

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

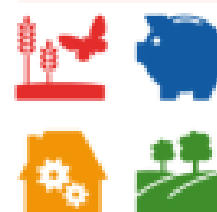

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

68.1 Økonomisk optimal dyrkning af majs

Vælg afprøvede og tilpas tidlige sorter med høj økonomisk værdi. Planlæg dyrkningsstrategien, så der sikres gode vækstforhold og god virkning af kvælstof og fosfor.

Landskonsulent Martin Mikkelsen
SEGES P/S
mam@seges.dk

Vælg afprøvede majssorter med tilpas tidlighed og høj økonomisk værdi

Begynd valget af majssorter til helsæd til malkekøer sådan:

- Til hovedparten af majsarealet vælger du sorter, som er afprøvet i mindst 2 år i Landsforsøgene.
- Nye sorter, som kun er afprøvet i 1 år, bør kun vælges til en mindre del af arealet.
- Brug ikke sorter, som ikke er afprøvet i Landsforsøgene.
- Find den gruppe af sorter, som med mindst 80 pct. sandsynlighed kan nå 31-33 pct. tørstof senest midt i oktober i dine marker.
- Blandt disse sorter vælges sorter, som giver den højeste økonomiske værdi. Det er som regel sorter, som kan kombinere et stort udbytte med et stort indhold af NEL₂₀ og en høj FK NDF.

Med det nye værktøj www.sortsvalgmajs.dk kan du:

- Se sandsynligheden for, at sorterne kan nå at modne i dit postdistrikt ud fra dine ønsker til sådato, høstdato og tørstofindholdet i majsens ved høst.
- Beregne majssorternes økonomiske værdi på din bedrift.

Du kan også se forsøgsresultater for kølige og lune områder samt for hele landet. Den økonomiske værdi af majssorter beregnes på grundlag af forsøgsresultaterne, mark- og besætningsspecifikke forudsætninger på din bedrift. Beregningen baseres på Norfors foderoptimering. Værktøjet er opdateret med resultater fra sortsforsøgene i 2016.

Pløjefri majs efter majs en forsikring mod jordfygning

Jordfygning kan være altødelæggende for udbytte og økonomi i majsdyrkning. Pløjefri dyrkning er en rationel og effektiv metode til at begrænse risikoen for jordfygning. Forsøgene med pløjefri

dyrkning i 2014 til 2016 har bekræftet tidligere Landsforsøg i 2002 til 2005, at der på sandjord kan høstes samme udbytte med og uden pløjning i majs. Hvor der ikke er pløjet, er der harvet i 12-15 cm dybde. I forsøgene i 2014 til 2016 er også afprøvet harvning i 30 cm dybde. Forsøgene tyder på, at der kan være et merudbytte for at dybdeharve i 30 cm dybde eller undergrundslosne, hvis der er et kompakt jordlag lige under pløjelaget. Forsøgene tyder også på, at det ikke er nødvendigt at foretage en harvning i 30 cm dybde hvert år.

I områder, hvor der er fundet larver af majshalvmøl i flere marker, bør alle planterester pløjes ned i mindst 15 cm dybde, hvor der dyrkes majs efter majs. Pt. gælder det større områder på Sjælland og på de sydøstlige øer.

Der er ikke væsentlig forskel på dyrkningsomkostningerne ved at dyrke majs med eller uden pløjning. Uden pløjning kan såbedet som regel gøres hurtigere klar til såning end med pløjning, men når der dyrkes majs efter majs uden pløjning, er behovet for svampebekæmpelse større. Hvor der dybdeharves, har det vist sig, at jorden afdræner hurtigere i fugtige perioder, så den f.eks. bedre kan bære høstmaskinerne i et fugtigt efterår.

Pas på kvælstoffet på grovsandet jord i nedbørsrige egne.

Majs begynder først optagelsen af kvælstof i større omfang i begyndelsen af juni. Derfor er der på grovsandet jord og i nedbørsrige egne en stor risiko for tab af kvælstof i begyndelsen af vækstperioden med konsekvenser for udbytte og økonomi. I forsøgene udført i 2013 til 2016 under disse forhold er der høstet et signifikant merudbytte for tilsætning af en nitrifikationshæmmer til gylle udbragt før såning. I forsøgene har del af kvælstoffet også kunnet udbringes i vækstperioden, uden at det går ud over udbyttet. Forsøgene fortsætter, men foreløbig kan følgende strategi være retningsgivende på grovsandet jord i nedbørsrige egne:

- Udbring gylle umiddelbart før såning.
- Tilsæt en nitrifikationshæmmer til gylle, som udbringes før såning.
- Tildel eventuelt en del af kvælstoffet i form af handelsgødning eller gylle i vækstperioden, senest i majsens vækststadium 15 til 17.
- Placeres handelsgødning langs rækkerne i stedet for bredspredning, undgås bladsvidninger.

Startgødning er en forsikring, som i gennemsnit giver et plus

I praksis ser vi ofte en stor effekt af placeret fosfor i startgødning, når f.eks. en gødningsslange har været stoppet på majssåmaskinen. Tidligere Landsforsøg i 2003-2007 har vist et merudbytte på i gennemsnit 8 afgrødeenheder pr. ha eller et nettomerudbytte på ca. 6 afgrødeenheder pr. ha. Merudbytterne har varieret meget i forsøgene fra intet merudbytte til et merudbytte på ca. 18 afgrødeenheder pr. ha. I 2016 er der i gennemsnit af forsøgene høstet nettomerudbytter på op til 3,6 afgrøder pr. ha for placering af 7,5 eller 15 kg fosfor pr. ha. Merudbyttet er ikke signifikant, og der har ikke været signifikant forskel på mængder og typer af startgødninger. De største merudbytter er høstet, hvor startgødningen indeholder fosfor og kvælstof. Erfaringsmæssigt kan forventes størst effekt, hvor såbedet er løst, tørt, knoldet og ved fosfortal under 6.

Forsøg med behandling og placering af gylle til majs tyder på, at fosfor i startgødning kan erstattes af gylle, hvis gyllen placeres 5 cm under frøene, og hvis gyllen enten forsures eller tilsættes en nitrifikationshæmmer.